

Білоцерківський національний аграрний університет
Агробіотехнологічний факультет
Кафедра садово-паркового господарства

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНТРОДУКЦІЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН» Галузь знань: 20 «Аграрні науки» Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство» Освітня програма - «Садово-паркове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS/загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	4 курс, 7 семестр
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Олешко Олена Геннадіївна Посада: доцент кафедри садово-паркового господарства Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. 119 (кафедра садово-паркового господарства).</p> <p>E-mail: olena.oleshko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +380675865833</p>
Опис дисципліни	<p>Вивчення дисципліни «Інтродукція та адаптація декоративних рослин» спрямована на отримання студентами знань про основні етапи інтродукції рослин в Україні та світі; результати інтродукції деревних рослин в Україну, декоративні та господарські якості перспективних інтродуцентів. Формує розуміння особливостей росту і розвитку декоративних рослин в умовах інтродукції та механізми їх адаптації. Дисципліна формує вміння володіти методами інтродукційних досліджень, методиками спостережень з метою прогнозування успішності інтродукції та підтримання декоративності, стійкості інтродуцентів в умовах комплексної зони міста. Дисципліна дає змогу отримати професійні знання, які дозволять вміло застосовувати садивний матеріал декоративних інтродуцентів відповідно до їх біологоекологічних особливостей для формування стійких насаджень на об'єктах садово-паркового господарства.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Навчальна дисципліна базується на знаннях з дисциплін «Загальна екологія» «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Дендрологія», «Озеленення населених місць».</p>

Мета вивчення дисципліни	<p>Метою вивчення дисципліни є вивчення історії та сучасного стану інтродукційних досліджень; методів інтродукції та шляхів залучення інтродукційних фондів. А також набуття студентами практичних навичок щодо оцінки успішності акліматизації деревних рослин, оцінки перспективності інтродукції деревних рослин методом інтегральної числової оцінки, визначення інтродукційної ємності району інтродукції.</p>
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання — формат face-to-face із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи Moodle, сервісів ZOOM, Google Meet, мобільних додатків</p>
Очікувані результати навчання	<p>Загальні компетентності ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p> <p>Результати навчання</p> <p>РН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>РН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зони міста.</p> <p>РН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p>
Структура курсу	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1.</p> <p style="text-align: center;">Інтродукція рослин як наукова дисципліна</p> <p>Тема 1.1. Вступ. Мета, завдання основні напрями та перспективи інтродукційних досліджень.</p> <p>Тема 1.2. Історія інтродукції рослин.</p> <p>Тема 1.3. Ботанічні сади як найвідоміші центри інтродукції рослин.</p> <p>Тема 1.4. Теоретичні основи інтродукції рослин.</p> <p>Тема 1.5. Стадії та етапи інтродукції рослин.</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2.</p> <p style="text-align: center;">Теоретичне прогнозування в інтродукції рослин.</p> <p style="text-align: center;">Підсумки інтродукції деревних рослин в Україну.</p> <p>Тема 2.1. Попереднє вивчення і підбір вихідного матеріалу для інтродукції.</p> <p>Тема 2.2. Інтродукційне районування України.</p> <p>Тема 2.3. Випробування і освоєння інтродуцентів.</p> <p>Тема 2.4. Загальні поняття: зимостійкість, посухостійкість, стійкість до хвороб і шкідників, насінноношення.</p> <p>Тема 2.5. Стійкість, сезонний ритм розвитку і інтегральна</p>

	<p>оцінка перспективності деревних інтродуцентів. Тема 2.6. Організація фенологічних спостережень. Тема 2.7. Результати інтродукції деревних рослин в Україну. Тема 2.8. Охорона генофонду флори, інтродукція малопоширених і рідкісних видів рослин як основа сталого розвитку культурних фітоценозів.</p>
Методи навчання	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань тощо. Практичні заняття проходять у вигляді лабораторних практикумів з виконанням розрахункових завдань, лабораторних досліджень, засвоєння практичних навичок (щеплення, гібридизація); конференцій. Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. Додатково можуть використані платформи Moodle, ZOOM.</p>
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбутись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковалевський С.Б., Демченко О.О., Курдюк О.М. Інтродукція рослин. Навчальний посібник. – К.: Компрінт, 2017. – 173 с. 2. Сікура Й.Й., Капустян В.В. Інтродукція рослин (її значення для розвитку цивілізації, ботанічної науки та збереження біорізноманіття рослинного світу). – К.: Фітосоціоцентр, 2003. – 280с. 3. Лаптев О.О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення. – Київ : Фітосоціоцентр, 2001. – 128 с. 4. Кохно Н.А., Курдюк А.М. Теоретические основы и опыт интродукции древесных растений в Украине. – К.: Наук. думка, 1994. – 185с. 5. Кохно М.А., Кузнецов С.І. Методичні рекомендації щодо добору дерев та кущів для інтродукції в Україні. – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 48 с.

Допоміжна література

1. Кошно М.А. Каталог дендрофлори України. – К. : Фітосоціоцентр, 2001. – 72с.
2. Іщук Л.П. Граби (*Carpinus L.*) у Правобережному Лісостепу України (біологія, інтродукція, використання в культурі) / за ред. І.С. Косенка. – Умань: УВПП, 2006. – 254 с.
3. Козлов В.Г. Інтродукція видів і форм бука (*Fagus L.*) у Правобережному Лісостепу України та перспективи використання їх в культурі. – Умань, 2003. – 132 с.
4. Види роду *Vitex L.* в Лісостепу України: інтродукція, біологія і використання. – Київ : Фітосоціоцентр, 2015. – 246 с.

Інформаційні ресурси

1. Кузнецов С.І., Слюсар С.І, Кузнецова М.С. Інтродукція деревних рослин в Україні: минуле, сучасне та майбутнє. Лісове і садово-паркове господарство. 2017. № 11 . [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Lis/article/view/8810>
2. Харчишин В.Т. Сучасний стан та перспективи інтродукції на Україні. Вісник ДААУ. 2001. № 1. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://ir.znau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7047/1/VZNAU_2001_1_82-85.pdf
3. Роговський С.В. Основні завдання та методи дослідження етапів інтродукції рослин. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.12 . Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/1772/1/osnovni_zavdannya.pdf